

Plán činnosti koordinátora čitateľskej gramotnosti na školský rok 2018/2019

Vypracovala: Mgr. Judita Vaňová, koordinátorka ČG

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať napísané pre vlastné ciele a na ďalšie vzdelávanie.

Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehľbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických profesijných zručností.

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, preto by mali v rámci školského vzdelávania patriť medzi kľúčové oblasti. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti možno teda považovať za najpodstatnejšiu súčasť moderného vzdelávania.

Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- vyžaduje spoločnosť,
- ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. procesy porozumenia

- vyhľadávanie určitých informácií
- vyvodzovanie záverov
- interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. ciele čítania

- čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/

3. čitateľské zvyklosti a postoje /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Čitateľské kompetencie zahŕňajú:

- techniku čítania,
- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané,
- zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodiť hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Čítanie teda zahŕňa nielen zvládnutie techniky čítania, ale aj intelektuálne spracovanie informácií a ich praktické uplatnenie, využitie v každodennom živote.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti /aktivity/:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/
- rozprávať jeden druhému o prečítanom

- napísať krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia

CIEĽ: Nárast záujmu žiakov o čítanie, ich stimulácia k tvorivosti, k rozvoju prezentačných zručností, podnecovanie k vlastnej tvorbe. Vždy v každom projekte čítanie a diskusia k prečítanému, formulácia hlavných myšlienok, tvorba vhodného nápisu, interpretácia textu, prezentácia vlastného názoru, využitie poznatkov.

PLÁN AKTIVÍT NA ŠKOLSKÝ ROK 2018/2019

Počas celého školského roku sa aktivity sústredia na maďarské ľudové rozprávky, a členia sa podľa vekovej skupiny žiakov. (1. skupina: 0.-2. ročník: krátke rozprávky, 2. skupina: 3.-4. ročník: dlhšie rozprávky. V tomto školskom roku žiaci vytvoria mapu rozprávkovej ríše – **MESEORSZÁG**, kde si každá trieda môže označiť, kde už boli, tu sa umiestnia aj jednotlivé tvorby žiakov.

September

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac (v 0. a 1. ročníku číta učiteľ), premietanie rozprávky
- 1. vek. sk.: vyfarbenie omaľovánok k danej rozprávke
- 2. vek. sk.: vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.

Október

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Návšteva školskej knižnice - vytvorenie čitateľských kútikov
- žiaci 3. resp. 4. triedy prečítajú rozprávku menším žiakom, práca s pracovnými listami
- žiaci 2. vek. sk.: prečítanie rozprávky, tvorba kresby podľa rozprávky, vedomostný kvíz na danú rozprávku

November

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- Z rozprávky do rozprávky - súťaž: **Rozprávkový klobúk** (Deti sedia v kruhu. V strede je klobúk, v ktorom sú na lístkoch napísané vety z viacerých rozprávok. Deti si z klobúka ťahajú jednotlivé vety na lístkoch a snažia sa zistiť, z ktorej rozprávky pochádzajú.)

December

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky, čítanie Vianočných rozprávok
- Ilustrácia rozprávky - súťaž pre malých umelcov
- Označenie miesta na mape ríše.
- Ilustrácia vianočnej rozprávky
- Hra: **Mysli si dielo!** (Žiak jednej skupiny myslí na nejaké dielo, ktoré už čítalo. Úlohou žiaka druhej skupiny je zistiť, na ktoré dielo myslí. Nesmú sa však na dielo pýtať priamo, ale pomocnými otázkami ako napríklad: kde sa dej odohráva, koľko tam vystupuje postáv, či dielo napísal chlap alebo žena, či je hlavnou postavou zviera alebo človek a podobne.)

Január

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac,, premietanie rozprávky
- Hra pre 0.-2. ročník: **Triedenie rozprávok** (Žiaci vytriedia pomiešané farebné obrázky z dvoch rozprávok)
- Hra pre 3.-4. ročník: **Popletená rozprávka** (Keď máme viac času, môžeme pre deti pripraviť zaujímavú aktivitu. Prefotíme texty z knížiek, rozstriháme ich, poprehadzujeme a nalepíme na papier. Deti potom texty čítajú a hľadajú z ktorých napríklad rozprávok sú vybrané vety.)

Február

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- Výroba bábok
- Bábkové divadlo - predstavenie pre menších žiakov

Marec

- Marec-mesiac knihy. Návšteva Mestskej knižnice v Moldave nad Bodvou spojená s prednáškou.
- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- 0.-2. ročník: Tvorba leporela alebo knihy
- 3.-4. ročník: Výroba obalu na knihy, záložky

Apríl

- 8. apríl- Medzinárodný deň Rómov – čítanie rómskych rozprávok
- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- 0.-2. ročník: **Malý knihovník** – práca s pracovným listom
- 3.-4. ročník: **Spoločné vytváranie príbehu** (Trieda sa môže dobre pobaviť aj na tejto aktivite. Každý z triedy postupne hovorí jednu vetu, všetci idú za sebou. Ak sa snažia môžu spoločnými silami vytvoriť vlastný príbeh. Prvý v poradí má zodpovednú úlohu, pretože určujeme tému. Vymyslený príbeh aj ilustrujú.)

Máj

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- 0.-2. ročník: **Rozprávkový hrad** – kresba alebo výroba z kartónu
- 3.-4. ročník: Vedomostný kvíz

Jún

- Prečítanie danej rozprávky na mesiac, premietanie rozprávky
- Vlastná tvorba podľa textu prečítanej rozprávky, označenie miesta na mape ríše.
- Výstava mapy rozprávkovej ríše a výstava prác
- **Čitateľská rekordyáda** - súťaž medzi deťmi v jednotlivých triedach, kto za jednu minútu prečíta čo najviac slov